

**ESMENA A LA TOTALITAT AL PROJECTE D'ORDENANÇA
DE CONVIVÈNCIA CÍVICA DE L'AJUNTAMENT DE PALMA**

El grup municipal MÉS per Mallorca a l'Ajuntament de Palma presenta les següents **ESMENES** al projecte d'Ordenança de Convivència Cívica de l'Ajuntament de Palma, aprovat en Junta de Govern de 23 d'abril del 2014 per tal que es sotmeti al Ple de l'Ajuntament per la seva aprovació definitiva

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

MÉS insisteix en què aquesta norma s'ha de retirar perquè imposa solucions policials a problemes socials. Per tant, presentat el nou text, seguim considerant que aquesta ordenança no és ni necessària ni adient per fomentar el model de ciutat lliure i democràtica que MÉS i molts col·lectius i organitzacions volen.

Les modificacions realitzades al text són mínimes en relació a tot el debat i preocupació social mostrada en els darrers mesos. Així mateix el govern municipal ha anunciat, via mitjans de comunicació, modificacions que no consten en el text, per tant el doble discurs i la doble moral continuen en el tarannà i l'esperit de l'equip de govern i d'aquesta normativa.

Involució democràtica

Ens trobam en un context d'involució democràtica en molts sentits. Drets i llibertats conquerits per la lluita social i política de moltes organitzacions democràtiques són retallats i trepitjats per diverses polítiques i lleis aprovades en els darrers anys:

- reformes laborals que precaritzen les condicions de les treballadores i treballadors
- taxes judicials que limiten l'accés a la justícia
- llei d'administració local que retalla competències municipals, avançant cap a la centralització de l'estat i obrint la porta a la privatització de molts serveis bàsics
- llei de símbols que limita la llibertat d'expressió
- voluntat d'aprovar una llei de seguretat ciutadana i seguretat privada que vol reprimir la protesta social
- voluntat d'aprovar una llei d'avortament que elimina el dret a decidir de les dones vers la seva maternitat i el seu cos
- retallades en salut, com l'eliminació de la universalitat de la targeta sanitària
- retallades en educació, TIL, LOMCE,... fomentant una menor qualitat de l'ensenyament públic
-

Tot un seguit de mesures i legislació antidemocràtica és el que pateix l'estat espanyol. Dins aquest context, es vol aprovar aquesta ordenança.

Ordenança de civisme o de cinisme?

L'Ajuntament de Palma no pot seguir insistint amb impulsar una **eina purament repressora i policial per abordar problemes essencialment socials**. Aquesta ordenança sols exposa un seguit de prohibicions i sancions, i segueix sense aportar cap política ni recurs per fomentar la convivència i el civisme. Sols vol reglar i sancionar el comportament de les persones amb grans dosis moralistes i de control social, un atac contra els drets i llibertats fonamentals de les persones, com la lliure expressió o el dret a reunió.

Fomentar la bona convivència i el civisme no és una qüestió a resoldre o fomentar a través d'una ordenança, sinó que es fomenta amb iniciatives de cohesió social, projectes comunitaris, mediació social,... i amb més i millor democràcia al sistema polític, a l'econòmic, al cultural, al medi ambiental,...

El **civisme** col·loquialment s'entén com les "bones pràctiques", "bones formes de fer", "el comportament normal",... un concepte molt subjectiu. Per tant, és molt poc adequat per una ordenança. A més, aquesta

ordenança s'apropia del concepte "cívic" i el defineix baix una mentalitat concreta. Així, ens trobam davant una ordenança moralista i conservadora, que vol imposar una forma de fer a l'espai públic. Mentre es criminalitza a la resta de formes de fer. Aquesta ordenança criminalitza la mobilització i la protesta social, la pobresa, i la cultura i l'art al carrer. Per tant, marca perfectament el model de ciutat que el govern municipal actual vol imposar. No és punible tot el que pugui "molestar a algú". Amb aquest tipus d'ordenances s'imposa una apropiació controladora de l'espai públic per part de l'administració, com si tot el que succeeixi allà hagués de complir dictàmens institucionals.

Sobregulació i piràmide punitiva

Aquesta ordenança entra en **competència amb altres ordenances municipals vigents**, algunes d'elles aprovades en aquesta legislatura, com ordenança d'ocupació de la via pública, l'ordenança de l'ús cívic de l'espai públic (botellot) o l'ordenança de renous i vibracions. Amb el nou text es deroga part de la normativa vigent actualment. Així doncs, l'esperit d'aquesta ordenança purament sancionadora és prioritària per sobre d'ordenances amb bases més tècniques vigents. Si es detecten errades o millores a les ordenances vigents, lo adequat és realitzar una modificació d'aquestes, no incorporar-ho a una ordenança "calaix desastre" com aquesta que es vol aprovar.

Així mateix, molts dels aspectes tractats en aquesta ordenança ja ho estan a d'altres **normatives a nivell estatal**, com el codi penal o el codi civil, entre d'altres, i autonòmic, i suposen una sobre-regulació amb voluntat repressora. Amb aquesta ordenança es dóna **més protagonisme al dret administratiu sancionador enfront del dret penal** perquè així es pot defugir de les garanties que comporta un procés penal (dret a advocat o garanties de defensa). A més, aquesta ordenança barreja temes que ja estan regulats des de diferents departaments o, si de cas, s'haurien de treballar des de l'àrea competent: serveis socials, urbanisme, mobilitat, medi ambient, etc. Per tant, aprovant aquesta ordenança es romp un dels principis fonamentals de l'administració local: el foment de la cohesió i la convivència social. Suposa un excés de normativització, on es controla l'activitat social als espais comuns i públics, al carrer. **La ciutat és un espai de llibertat.**

Inseguretat jurídica

L'únic agent que "garantirà" la seva aplicació seran els agents policials, podent-se donar casos d'abusos donada l'ambigüitat del text i l'arbitrarietat en l'aplicació. L'informe jurídic que analitza l'Ordenança recolza aquest aspecte: l'ambigüitat del text i la duplicitat i competència generada entre diferents normes vigents. Així per exemple, l'informe jurídic recomana esclarir el mapa normatiu per saber com s'ha de regular i sancionar una conducta. Ara mateix, una situació protagonitzada per un ca podria ser sancionada per dues o més normatives. L'ambigüitat en un text normatiu és del tot inacceptable, sobretot en una normativa tan repressiva, perquè pot donar peu a l'arbitrarietat, els abusos o els errors en la interpretació, i de retruc generar una major inseguretat en els ciutadans.

Aquesta ordenança neix amb l'esperit d'agilitzar la tramitació de les sancions, sense millorar les ordenances existents i les tramitacions per fer-les complir. Modernitzar l'administració és important, però no a costa d'**incrementar la desigualtat social i la repressió**, que és el que previsiblement passarà si s'aprova aquesta ordenança.

A més, un tribunal de Castellá-Lleó ha dictat sentència que va obligar a l'ajuntament de Valladolid a eliminar de la seva ordenança cívica determinats punts i articles que es preveuen de forma similar a l'actual ordenança de Palma, com la distribució de fulletons o la prohibició de la mendicitat o d'anar en banyador.

Desigualtat social i múltiple discriminació

Aquesta ordenança continua confonent el significat de convivència i cohesió social amb el d'exclusió i marginació dels col·lectius més vulnerables. No s'ataca l'arrel dels problemes socials i econòmics, i tan sols es reprimeixen i sancionen determinades conductes. Es **criminalitza** a la gent, especialment a les

persones més desfavorides, a més d'empobrir la ciutat cultural i humanament. És una normativa hipòcrita i demagògica, no respon a la necessitat real de les persones. **Amb l'excusa de la seguretat i l'ordre públic, imposa sancions i por.** Es vol aprovar sense un diagnòstic de la situació dels col·lectius que es veuran més afectats, no es coneixen les dades socials sobre, per exemple, la mendicitat o la prostitució a Palma, per la qual cosa es difícil poder preveure l'abast de la seva aplicació i els problemes que comportarà a la llarga. Prohibeix moltes conductes que tenen origen en la diversitat cultural i la "preocupació" per els hàbits i costums als espais públics de determinats col·lectius, la qual cosa pot incrementar l'estigmatització o criminalització de col·lectius, promovent un model de ciutadania acrítica, delatora, poruga i passiva.

Continuam afirmant que aquesta normativa és de molt difícil aplicació en el seu conjunt, en tot el territori, i durant tot l'any. Una normativa tan àmplia i ambigua s'aplicarà de forma irregular, segons les zones del municipi, l'estació de l'any, el col·lectiu,... Per altra banda, moltes de les multes econòmiques que preveu l'ordenança no es podran pagar, ja que aniran dirigides, majoritàriament, a col·lectius amb una alta vulnerabilitat social i precarietat econòmica i material. L'origen de moltes de les conductes castigades per aquesta ordenança rau en la **desigualtat estructural del sistema social actual**, que difícilment es solucionaran amb aquesta ordenança municipal, tot el contrari, s'incrementarà la injustícia i la misèria social.

Mobilització social contra l'ordenança

S'han presentat més de 2.000 al·legacions, de les quals més de 1.500 en demanaven la retirada. Diverses entitats i persones individuals han organitzat actes i accions als quals s'ha mostrat el rebuig a aquesta ordenança, com taules rodones, signatures online, assemblees,... i fins i tot una manifestació al més de febrer protagonitzada per artistes i músics de carrer. Davant aquesta gran mobilització l'equip de govern sols ha realitzat canvis minúsculs que no alteren el sentit repressor i moralista implícit i explícit del text normatiu.

Conductes, situacions i comportaments que sanciona

Entre d'altres aspectes, amb la seva aprovació i aplicació es donaran situacions que incrementaran el control social i la repressió, com ara:

Atemptat contra la dignitat de les persones

El Capítol Primer del Títol II prohibeix el menyspreu a la dignitat de les persones, i la discriminació. Aquests aspectes ja es troben regulats a nivell estatal. Es podrà sancionar fins a 600€. Creim que aquest articulat vol col·laborar a impedir i criminalitzar les manifestacions públiques, com per exemple els escarnis per part dels moviments socials contra els responsables de l'estafa i la injustícia.

Grafitis, pintades i altres expressions gràfiques

L'Art. 19 prohibeix i criminalitza tot tipus d'expressió gràfica, atacant per tant el valor de la cultura alternativa, popular i de carrer. Els grafiters generalment són cívics i no pinten a edificis protegits ni d'interès arquitectònic particular. Es podrà sancionar fins amb 400€ per pintar un grafit a una paret o parada de bus. Consideram que l'ajuntament ha de fomentar aquestes formes d'expressió artístiques, i facilitar espais per a tal finalitat. Al Ple de l'Ajuntament de 30/03/2012 i el 27/06/2013 va aprovar accions en aquest sentit.

Pancartes, cartells i fullets

Sols es podran col·locar materials de difusió als llocs habilitats per Cort, com es reflecteix a l'Art. 22. No es podran penjar cartells i pancartes a edificis públics o a l'espai públic. Prohibeix, entre d'altres, fulletons als vidres dels vehicles. Es podrà multar fins amb 400€ per penjar cartells a edificis públics. Això suposa una vulneració del dret de la llibertat d'expressió i els principis democràtics de la mobilització social. Es criminalitza la difusió de la crítica social i política.

Ús inadequat de l'espai públic per a jocs

Tal i com es desprèn de l'Art. 30 es prohibeix jugar a pilota o el monopatí al carrer, en lloc de fomentar que l'espai públic sigui un lloc de lleure i esbarjo per infants i grans. Es podran sancionar fins a 200€ per jugar amb una pilota al carrer. Palma té carència d'espais d'esbarjo: pràctica d'acrobàcies i jocs d'habilitat amb bicicletes, patins o monopatins, o jocs de pilota. L'Ajuntament no ha de sancionar aquestes activitats lúdiques i esportives, sinó facilitar espais per a la seva pràctica.

Prohibició de la "falsa" mendicitat

Els art. 33-36 prohibeixen la pràctica de la "falsa" mendicitat. La modificació d'aquest article deixa encara un ample marge a la interpretació, facilitant la criminalització de les persones que demanen la solidaritat d'altres, suposant un atac contra les persones que es troben en situació de risc d'exclusió social o vulnerabilitat social. Es vol perseguir a les persones que ja viuen un drama, persones que no arriben a final de mes, persones que no tenen casa on viure, persones que tenen dificultats series per garantir els mínims de subsistència. Estigmatitza encara més el fet de ser pobre, el criminalitza. Volen prohibir el dret a cercar-se la vida. Es podrà multar amb 200€ per demanar almoïna, i 600€ si ho fan menors o persones amb discapacitat. Reivindicam el dret a la dignitat, a la col·laboració i l'ajuda mútua de la gent, la solidaritat. L'ajuntament també és responsable d'aquest drama social. Per aquesta raó, en lloc de criminalitzar amb aquesta ordenança, l'Ajuntament ha de prendre mesures valentes per incrementar la justícia social, per lluitar contra la pobresa, les xarxes d'explotació humana, la desigualtat social i econòmica i l'exclusió social amb polítiques actives d'ocupació i destinar més recursos als serveis socials i l'empoderament social.

Sancions a clients de la prostitució

Els art. 37-40 prohibeix demandar serveis sexuals retribuïts a l'espai públic. El problema principal segueix vigent: la invisibilitat de les prostitutes. Es mantenen les sancions als clients, un fet que obligarà a les dones que exerceixen la prostitució a treballar als clubs o espais tancats, i és precisament allí on les màfies i l'explotació sexual és més present. Una realitat que les ONGs que treballen amb les prostitutes ja han alertat.

Aquesta és una persecució policial contra la prostitució, ja que el contacte entre professional i client es dona majoritàriament al carrer. Per tant, prohibint aquesta possibilitat incrementa la inseguretat que pateix aquest col·lectiu. Es podrà multar fins a 400€. És prou conegut que les sancions no són la solució quan es parla de prostitució. Seguim instant a l'Ajuntament a que realitzi una correcta identificació de la problemàtica social enlloc d'afrontar-lo sancionant a les persones que exerceix la prostitució. A més de treballar de forma decidida contra el tràfic de persones. Així mateix, Cort ha d'incrementar els recursos de polítiques socials per eliminar la xacra de l'explotació sexual.

Artistes i músics de carrer

Bàsicament el redactat és el mateix que ja hi havia en el text de l'aprovació inicial. I l'única introducció nova és encara pitjor que l'anterior proposta: s'aprovarà per decret la regulació dels artistes i músics de carrer.

El Capítol VI continua prohibint tot un seguit de recursos i conductes dels artistes de carrer, atacant la llibertat d'expressió, la cultura popular i el foment de la cultura al carrer. Amb aquest ordenança, desproveirà la ciutat de Palma del seu encant cultural durant tot l'any, afectant també de forma especialment negativa el turisme. Si el problema és pel renou, ja existeix una Ordenança de contaminació acústica que ho regula. Es podrà multar amb 200€ per a artistes que facin malabars al carrer o músics que usin un algun tipus d'amplificador. L'ajuntament ha de portar a terme polítiques que defensin i fomentin la música i l'art en totes les seves varietats al carrer, espai en el qual les actuacions adquireixen un format inigualable i d'accés universal; i suposa, a més, una font de sustent econòmic per a músics i artistes. Consideram que és urgent crear un reglament específic, consensuat amb els artistes de carrer, que reguli aquestes activitats.

Necessitats fisiològiques i altres

Es prohibeix, segons l'Art. 50, orinar o defecar a la via pública, atacant a la maduresa de les palmesanes i palmesans com a éssers humans. L'Ajuntament ha de posar banys públics per tal de donar resposta a les necessitats fisiològiques.

Però al govern municipal no els hi ha estat suficient, en aquesta darrera versió han introduït la prohibició de: espolsar tovalles o degoteig d'aigua del reg de les plantes als balcons, o tirar runes. Aquests aspectes ja queden recollits a l'Ordenança de neteja, deixalles i residus sòlids

Consum d'alcohol i drogues

Es regula el consum de begudes alcohòliques i drogues, prohibint el seu consum a l'espai públic (Capítol VIII). Aquesta prohibició es justifica per la "lliure competència del mercat". A més, el consum, la possessió i la distribució de drogues no legals ja està regulat en estament supramunicipals. Per altra banda ja existeix una "ordenança del botellot" que tracta aspectes similars. Amb el nou text, aquesta ordenança es deroga, amb tot el que això suposa. Es pot multar fins a 600€ el consum de begudes alcohòliques i drogues.

Concentracions que alteren la convivència

El nou text s'ha modificat en el sentit de prohibir "les concentracions que puguin alterar l'ordre públic i/o convivència ciutadana en cas de produir renous o molèsties que limiten el dret al descans" (Capítol IX). A Palma està vigent l'Ordenança municipal reguladora del renou i les vibracions que regula aquests aspectes. Quina necessitat hi ha de mantenir aquesta sobrerregulació? A més, el text és tan ambigu que pot generar moltes situacions d'inseguretat jurídica per a les persones i els agents policials, podent donar lloc a la vulneració del dret fonamental de reunió protegit per la Constitució espanyola, article 21. Segons la llei orgànica 9/1983, els ajuntaments no tenen competència sobre aquest dret, per tant és anticonstitucional. Es multarà fins a 400€ en aquests casos.

Venda ambulants

Al Capítol Desè es prohibeix la venda ambulants d'aliments, begudes i altres productes que no estiguin especialment autoritzats. També es sanciona la compra. La venda ambulants és una opció per a moltes persones per tenir algun ingrés, sobretot actualment amb el drama econòmic que pateixen moltes famílies. Una vegada més es criminalitza a les persones més vulnerables. Es podrà sancionar amb 400€ la venda i fins 200€ la compra. Proposam que es creï un reglament per la venda ambulants amb el consens dels col·lectius implicats.

Dormir al carrer o a vehicles, per exemple

El Capítol Dotzè es refereix a ús impropis de l'espai públic i dels seus elements. Específicament es prohibeix dormir "de dia o de nit" a "espais públics o els seus elements o mobiliari que estan instal·lats, o en tendes de campanya, vehicles, autocaravanes o caravanes", atemptant contra la llibertat de les persones. També prohibeix dormir als vehicles privats, fet que no provoca cap molèstia als usuaris de l'espai públic. Aquesta repressió afecta molt directament a les persones sense casa, i les persegueix. Es podrà multar amb 200€ per acampar o dormir a un banc.

Pràctica del nudisme

El Capítol Catorzè prohibeix el nudisme o quasinudisme. Aquestes pràctiques no són esteses a Palma, per tant, no s'entén la necessitat de regulació excepte si es vol tornar a les regulacions pròpies d'altres èpoques. Per altra banda la redacció és molt ambigua i genera una gran inseguretat jurídica. Es podrà sancionar fins a 200€.

Ornament de cases i comerços

Inicialment el govern actual volia aprovar una ordenança de criteris “estètics” per Platja de Palma. Pareix que aquesta intenció s’ha quedat amb una petita menció dins aquesta ordenança, a l’article 85.

Per tot això, formula les següents

ESMENES

1.- Que es retiri aquesta ordenança.

2.- Regular aquelles activitats que sí requereixen un marc legal i jurídic per a desenvolupar-se amb seguretat jurídica i s’elimina l’arbitrarietat que ara pateixen. Es tracta, concretament, dels músics i artistes de carrer, la venda ambulants i els jocs d’apostes. Aquesta regulació ha de ser consensuada amb els col·lectius implicats.

3.- Posar en marxa mecanismes reals i eficients per afavorir i fomentar la convivència i la cohesió social, apostant per la mediació social de conflictes entre ciutadans i col·lectius socials, però sempre de la mà de les entitats i associacions que ja treballen en tots els àmbits socials implicats i que, per tant, coneixen molt bé les problemàtiques socials i poden fer les propostes més adients. En aquest sentit, és imprescindible que l’Ajuntament de Palma posi en marxa projectes i programes amb l’objectiu clar de fomentar la cohesió social de forma transversal des de totes les àrees competents: serveis socials, igualtat, govern interior, cultura, medi ambient, infraestructures, urbanisme, consum, participació, seguretat ciutadana, habitatge,...

Palma, 29 d’abril de 2014

Neus Truyol Caimari
Regidora del grup municipal MÉS

AJUNTAMENT DE PALMA.-